

"Mir — da, nasilje — nel
Nasilje vodi v revolucijo,
Revolucija pa v izgubo svobode."
Peace — Yes, Violence — No!
Violence leads to revolution. Revolution leads
to loss of Freedom.
(Papež Paul VI., za Novo Leto 1978)

slovenska DRŽAVA

FOR A FREE SLOVENIA

"A prince, whose character is thus marked by
every act which may define a tyrant, is UNFIT
to be the ruler of a FREE people".

American Declaration of Independence.

(4th of July, 1776)

LETNIK XXIX. — VOLUME XXIX. November 1978 Published monthly by: Slovenian National Federation, of Canada, 646 Euclid Ave., Toronto, Ont., Canada M6G 2T5 Številka 11 - No. 11

SESTDESET-TRIDESET

... in so prišli: tisoč, morda dva. Eni iz radovednosti, drugi iskati uteh in tolažbe ter da se zahvalijo Bogu za podaljšanih 30 let življenja; tretji iskati zaščene. Vsi pa, ker so bili SLOVENCI.

Radovedneži so prišli na svoj račun. Tisti, ki so iskali tolažbo, so jo našli v katedrali, ko so pri evangeliju slišali: "Blagor njim, ki so zaradi pravice preganjani, zakaj njih je nebesko kraljestvo". Za tihimi, skritimi solzami so skrivali bolečine zadnjih 30 let, da ne bi znova odprli globokih ran, ki se je počasi celilo... Tisti, ki so iskali zaščene, so ga dobili, ko so iz ust najvišjih kanadskih oblastnikov, v navzočnosti svojih otrok in tujih gostov slišali, da v resnično demokratični Kanadi biti politični emigranti ni nič nečastnega ali celo zločinškega; da smo taki emigranti, ki smo prišli v deželo iz ideoloških principov, iskati svobode, mnogo bolj upoštevani in cenjeni kot oni, ki so sem prišli iz drugih osebnih razlogov.

Vsi, ki so prišli za potrditev SLOVENSTVA, so dobili svoje zaščene, ki so ponosno in samozavestno korakali po ulicah mestnega središča, za čistimi slovenskimi zastavami, mimo mestne hiše z izobešeno slovensko zastavo, kot da bi bili pripadniki 200 milijonskega, ne pa majhnega dva milijonskega naroda. Za en dan, za nekaj ur je bilo Toronto SLOVENSKO. — Slovenci so bili gostje v mestu, kjer so skozi 30 let izkazovali lojalnost in spoštovanje zakonom, ki presega rekord vsake druge narodnosti! Danes jim Toronto daje javno priznanje za njihovo pštenost in trdo delo, za njihov doprinos kanadski skupnosti. Zadovoljstvo in ponos sta jim sijali iz obrazov, ko so nekako v zadregi opazovali dolge vrste avtomobilov in cestnih železnic, ki so čakale na vogalih, da so Slovenci lahko nemoteno korakali po glavnih ulicah Ontarijske prestolice.

Korakali so disciplinirano, sproščeno, veselo; kot civiliziran in kulturni narod. Nič niso razbijali izloženih okenj, ne zazigali nezaželjenih zastav ali malikov, ne smetili ulic z protestnimi plakati, ne razbijali miz v hotelu. Kljub temu pa jim je iz vedrih obrazov sijala ena sama odločna misel: SVOBODA!

Kdo bi si bil 29. oktobra 1918 leta na Kongresnem trgu v Ljubljani mislil, da bodo čez 60 let ta praznik samostojnosti tisoči Slovencev slavili v prestolnicah severnoameriškega kontinenta!

Slovincem v Kanadi čestitam! Predstavili ste se dostojno Kanadčanom in tujcem, ki so lahko iz vašega vedenja spoznali kako trdno sta krščanska vera in težnja po pravi demokratični svobodi ukoreninjeni pri Slovencih, če jim je dana možnost, da te lahko javno izkazujejo.

Besede glavnega govornika v hotelu Toronto, g. Norman Caffik-a, federalnega ministra za mnogokulturnost, da totalitarizem lahko zaslužuje človeka le toliko časa, da pa pride NEIZOGIBNO dan, ko duh in volja po svobodi nad diktatorstvo zmaga, so bile vsem v vzpodbudo za boljšo bodočnost slo-

SLOVESNA ZAHVALNA MAŠA V TORONTSKI STOLNICI

To je dan, ki ga je naredil Gospod!

S temi mislimi sem stopal naglih korakov proti katedrali sv. Mihaela v Torontu v zgodnjih popoldanskih urah. Zamisljen v te misli, sem na poti srečaval poznane slovenske rojake: mlade in stare. Vsi so hiteli, vsi so zamisljeni! Mladi so v prozni angleščini ugibali čemu ta slovesnost. A mnogi niso doumeli! Starejši pa smo romali v duhu 60 let nazaj, ko so naši očetje prvič okusili vedno sladko in mamljivo besedo: SVOBODA.

Slovenska skupnost v Torontu in v Kanadi si je namreč izbrala nedeljo 29. oktobra 1978, da na dostojen način proslavi 60 let odkar so Slovenci na Kongresnem trgu v Ljubljani pretrgali vse državne in politične zvezi z avstro-ogerskim cesarstvom, raztrgali verige suženjstva, ki so nas tlačile stoletja in proglasili slovensko neodvisnost. K temu pomembnemu dogodku so vključili praznovanje od kar je pred 30 leti naša nova domovina Kanada sprejela med se prve politične begunce. Tako se ne čudim, da sem bil zamisljen in odsoten v mislih, ko me je brhko slovensko dekle v narodni noši ob-

venskega naroda, ki trenutno trpi pod totalitarizmom.

Manifestacija "60/30" je bila plod skupnega sodelovanja, po načelu "Z roko v roki". Naj bi se to sodelovanje med resnično demokratičnimi Slovenci nadaljevalo pri vseh vseslovenskih akcijah in naj bi njega odmevi dosegli še druge slovenske skupnosti širom sveta.

Cestitamo organizatorjem te proslave, ki so svoje delo z izjemno par manjpomembnejših tehničnih pomanjkljivosti odlično izvedli!

Uredništvo.

vstopu v cerkev prijazo pozdravila in mi ponudila svojo roko, da me pospremi na odkazan prostor. Prebudil sem se iz sanj in se ji prav iz srca zahvalil za njeno prijaznost in vljudnost.

V moje veliko presenečenje: Katedrala je bila že skoraj nabito polna! Sprednje klopi so bile še prazne, a pripravljene za goste. Nad velikim oltarjem sem zagledal podobo velikega nadangela Mihaela. Kako leti sem in tja kardinalski klobuk velikega prijatelja Slovencev, pokojnega torontskega kardinala J. McGuigana. Napetost je narasčala! Stevilni gostje, med njimi torontski župan g. Beavis s soprogo je zasedel prostor v ospredju cerkve. Njemu se je pridružil generalni konzul Združenih držav v Ameriki z gospo in pa konzul baltških držav. Ko sem se oziral in radovedno ogledoval lepo pobarvano orna, so se oglasila orglje izpod mojstra profesorja Osane. Cerkev je vstala! Zadaj med vrati katedrale se je pokazal visok duhovnik, ki je stopal počasi in uradno. Videlo se mu je, da je bil vajen takih ali sličnih slovesnosti. Za njim se stopal strežnik, noseč znamenje Križanega. Ob njem pa sta slovensko stopala dva strežnika s prižganimi svečami. Za njimi se je razvrstila slovenska mladina. Najmlajši, mlajši, ki si iščejo znanja in razvedrila v skavtskih organizacijah. Bili so iz obeh župnij! Nekateri so se ozirali po ljudeh, drugi so neravno stiskali svoja plapolajoča bandera in se tako počasi pomikali proti oltarju. Za skavtsko mladino so ponosno stopali

zastopniki slovenskih lovcev v lepih zelenih uniformah. Cerkev je osupnila! Sprevedu so se pomikali otroci, fantje in dekleta, žene in moške oblečeni v prelepe slovenske narodne noše. Stevilni si bili! Iz vsere delov in predelov Slovenije so bile njihove noše. Vsem je z obrazov žarel ponosen nasmeh, vsi so nosili lep slovenski šopek. Oči so bile marsikomu polne solza, solza ponosa in veselja. Tudi meni je zastal dih! Ob vstopu v cerkev so se zablesketali svetli meči, ki so jih obrnjene navzgor ponosno nosili člani 4. reda Kolumbovih vitezev. Stopali so počasi in svečano. Njihova črna in rdeča ogrinjala so na lahko vihrala v vetru, ki je vel skozi cerkev. Njihovi pogledi so bili svečani izpod velikih peresnic na glavah. Prav dobro so se zavedali, da spremljajo svojega škofa, ki pa je bil eden izmed nas — bil je Slovenec. Za njimi so se pojavili slovenski duhovniki v Kanadi. Osem jih je bilo! Oblečeni v lepe ornate. Iz kora je zadonela slovenska pozdravna pesem, ko je v cerkev stopil pomožni torontski škof, prevzvišeni dr. Alojzij Ambrožič. Počasi in svečano je stopal. Na glavi je imel škofovsko kapo. — znak škofovske oblasti. Oči vseh so obstale na njem! Bilo je to prvič, da je slovenski škof v Torontu, obdan od slovenske duhovščine, zastopnikov slovenskih organizacij in od vseh Slovencev vstopil v torontsko katedralo, da opravi slovensko zahvalno daritev za dogodka, ki so tako usodno zavrteli zgodovino slovenskega naroda. — Prepričan sem, da je vsem navzočim srce poskačkovalo od veselja in radosti. Iz prezbiterija je zadonela pozdravna beseda našega škofa v našem lepem domačem jeziku. Zahvalna daritev se je torej začela. Sloven-

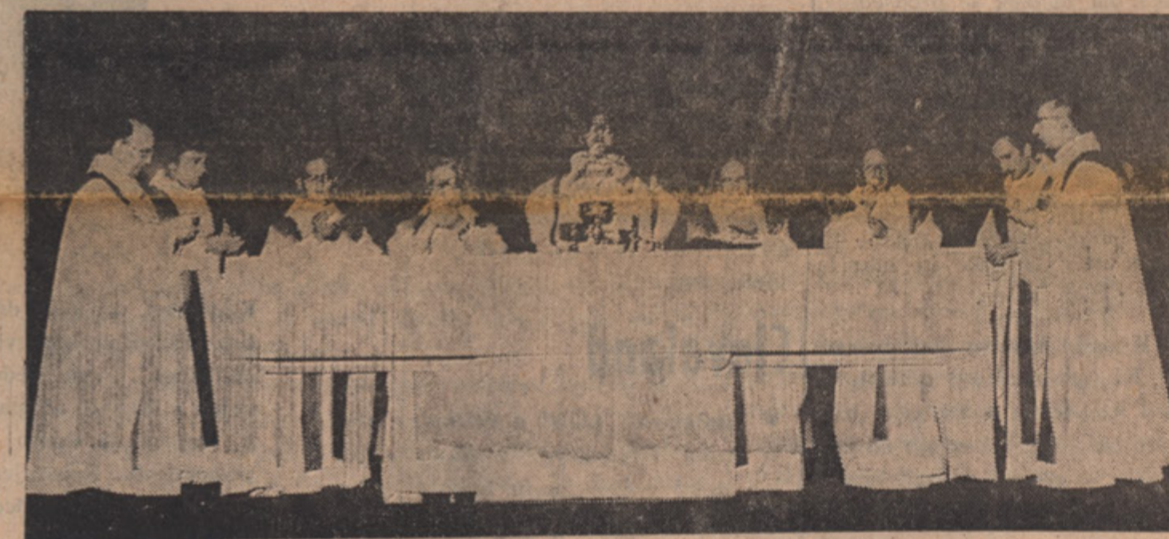

Torontski pomožni škof prevzvišeni g. dr. Alojzij Ambrožič je imel krasen nagovor v stolnici.

ci smo se zbrali, da se svojemu Stvarniku zahvalimo za ta veliki dan — dan svobode in narodne neodvisnosti. Zahvaliti se moramo Njemu, ki je kot krmar sveta, pred 30 leti pripeljal v to novo deželo prve begunce in nas tako iz brezpravnih in zasramovanih brezdomcev po-

Narodne noše v povorki južno od stolnice sv. Mihaela. Množica rdečih dežnikov, sedem kočij okrašenih s trakovi slovenskih narodnih barv in dve godbi so poživilo spreved, katerega se je udeležilo okrog 1000 ljudi. Pri maši je bilo navzočih blizu 2000 vernikov. V katedrali smo opazili televizijski snemalnik, ki je snemal prizore med mašo. — Foto: Sesar

Torontska slovenska duhovščina skupaj s prevzvišenim g. škofom dr. A. Ambrožičem pri sprejemanju sv. Eucharistije med slavnostno sv. mašo za slovenski narodni praznik 29. oktobra, pri katerem sta občuteno prepevala torontska združena cerkvena zbor pod veščo taktirko pevovodje g. Dušana Klemenčiča, na orglah pa je igral g. prof. Jože Osana. Maši je prisostoval tudi torontski župan g. F. Beavis s soprogo, konzul Z.D.A. s soprogo, baltški konzul in občinski svetovalec iz 4. okrožja g. George Ben s soprogo. — Foto: Sesar

Nastop folklornih skupin "Mladi glas" in "Nagelj", ki sta zaplesali tipične slovenske narodne plesne. — Foto: Sesar.

Najprisrčnejši prizor na odru so bili vsekakor naši najmlajši — bodočnost kanadske Slovenije v Torontu. Predstavili so se nam pod spretnim in neumornim vodstvom ga. Anice Resnik, ki je vložila kopico truda in ljubezni v ta nastop. Točka je doživela vsestranski aplavz in navdušenje. S premljavo orkestra so zapeli: Majhna sem bila, piške sem posla — ter zapeli in zarajali otroško in prisrčno: Daj, daj, srček naza! Najmlajšim in ga. Resnikovi gre zahvala za to pristno našo in otroško prisrčnost! — Foto: Sesar

Različne narodne noše v slavnostni povorki v nedeljo 29. oktobra 1978, ki je šla iz Sv. Mihaela južno po Bond ulici, zahodno po Queen St. W. do University Ave. in po njej južno do Richmond St. W. v hotel Toronto. Gornja slika je bila posneta pred torontsko novo mestno hišo. Množični povdarek narodnih noš, ki so sodelovale, je bil na mladini. Vseh udeležencev v narodnih nošah je bilo preko 150. Lep je bil pogled na nje v stolnici med pontifikalno mašo, ki jo je daroval torontski pomožni škof prevzvišeni dr. Alojzij Ambrožič s somaševanjem slovenskih duhovnikov iz Toronta in okolice. — Foto: Sesar

slovenska DRŽAVA

FOR A FREE MONTH

Subscription rates \$6.00 per year,
50¢ single issue.

Advertising 1 column x 1" \$4.20

Published monthly by
Slovenian National Federation of Canada
646. Euclid Ave., Toronto 4.

Member of C.E.P.F.

SLOVENSKA DRŽAVA izhaja prvega v mesecu.

Letna naročina znaša: Za ZDA in Kanado \$6.-, za Argentino 375 pezov, za Brazilijo 90 kruzairov, za Anglijo 30 šilingov, za Avstrijo 53 šilingov, za Avstralijo 3.75 avstr. L., za Italijo in Trst 1.200 lir, za Francijo 900 frankov.

Za podpisane članke odgovarja pisec. Ni nujno, da bi se avtorjeva naziranja morala skladati v celoti z mišljenjem uredništva in izdajatelja.

Med Slovinci.

Toronto

• Vsem narodnim nošah na proslavi 29. oktobra, ki so pomagali in prišli v katedralo, bili kakorkoli v povorki in do-prinesli svoj delež pri slavnostnem kosilu in kulturnem programu v hotelu Toronto, pri-srična zahvala s priporočilom in željo za bodoča sodelovanja. Se enkrat vsem prisrečna hvala! Vaša Lojzka Svetina

• Na banketu organizacije "Slovenski starostni dom-Lipa" je bilo 4. novembra v cerkveni dvorani Prezmadecne s Cudodelno Svetinjo nad vse prijetno, za kar sta poskrbela pri-pravljan odbor in Veseli pla-ninci. Za začetek je predsednik razdelil tri članske diplome za-služnim Slovincem, ki so poka-zali največ razumevanja za sta-rostne probleme. Navzoča je bila in prizadevanje podprla občinska zastopnica okrožja, kjer naj bi bil dom grajen. — Vsem naše častitke in zahvala za prijeten večer.

• Koroški večer v isti dvorani je 21. oktobra tudi odlično us-pel in so vsi odhali z ban-keta zadovoljni. S svojo navzo- nostjo so podprli slovenske študen-te na Koroškem.

• 18. novembra 1978 sta stopila v zakonski stan gđc. Majda Resnikova in g. Slavko Bajec. Na poročnem slavlju v dvorani Marije Pomagaj na Mannig ulici je bilo zelo veselo! Mlademu paru naše prisrečne častitke, z željami, da bi bila srečna in zadovoljna z obilico Božjega blagoslova in sodelovanja. — Majda in Slavko! Bog Vaju živi!

• Tovariš Senčar iz Ljubljane in njegov drug od Slovence Iz sejniške Matice sta bila 26. sep- 1978 na večerji "važnih razgovo-rov" na letovišču članov društva S. Gregorčič. Baje so bili med povabljenimi tudi nekateri povabljeni člani prekmurskega in lovškega društva.

Izvedala sta marsikaj ZANI MIVEGA in POTREBNEGA in večinoma le poslušala. Razgovo-rov se je v glavnem sukal okrog Slovensko-Kanadskega društva za kulturno izmenjavo in njih-ovih obratov o najrazličnej-ših prireditvah, ker bi naj baje po razgovorih sodeč pač spa- dala vsa ta društva pod nadzor stvo Matice v Ljubljani. Mnenja pa smo, da v svobodni in demo-kratski zemlji, kot je naša no-va domovina Kanada, spadaj slovenska društva edino pod- jurisdikcijo letnih občnih zborov, ki preko revizorjev in vs- ga članstva upravljajo in nad- zorujejo delo lastnih organiza- cij in zato pač nihče iz inozem- stva, četudi pridejo iz tako imenovanega starega kraja, ni- ma te pravice.

Mnenja pa smo tudi, da istu velja za društva v St. Cathari- nes in v Kitchenerju, kamo sti- tovariša odpotovala, prav tak- za društva v Avstraliji, kamor

sta namenjena na "inšpekcijsko potovanje". Vse to pa velja enako za vse slovenske organi- zacije v ZDA.

Ce bi res spadali vsi pod Ma- tico, kot to pač nekateri misli- jo, zakaj niso povabili še pred- stavnikov drugih organizacij, kot so npr. S.N.Z., Baragovo društvo, Slovensko gledališče, obe Kreditni zvezi itd., ali pa "pes res samo v levo stran mo- li svojo taco"?

Čas je že, da se vse Slovenske organizacije otresejo "nadvlade" in kontrole in zažive svobodni razmah kulturnega — in če- hočete, tudi političnega delova- nja.

Po večerji pa sta jo oba tova- riša od Matice ubrala na jug, konzulat in, naslednje dneve o- biskala in večerjala pri znancih, ki podprejo svoje življenje in delovanje, hote ali ne hote kont- roli iz Ljubljane.

Toliko v informacijo Sloven- cem v Torontu in Kanadi, da bodo obveščeni tudi "z druge strani", kdo in koga obiskujejo med nami.

Cleveland

• "Balnarski klub" s Pristave je skupaj z "balnarji" z Water- loo Road v Clevelandu 1. okto- bra priredil na Pristavi kosilo s pečenim prašičkom in drugim dobrotami, ki spadajo zraven. Po kosilu pa se je razvila zaba- va ob zvokih prijetne glasbe.

• 7. oktobra so imeli v Sloven- skem narodnem domu na St. Clair-ju svoj prvi samostojni koncert "Fantje na vasi". — Ta zbor se je organiziral pred enim letom pod vodstvom mladega dirigenta g. Janeza Sršena. V zboru so sami mladi fantje, ki so vsi razen enega rojeni tu v Ameriki. Zapeli so dobro in so navdušili številne poslušalce. To jim bo verjetno dalo nove po- bude za nadaljni trud na pev- skem polju. Poleg domačih po- slušalcev pa so bili v dvorani tudi Zvonovci iz Fairfielda, Conn. Zadnjo pesem "Zabe" so potem zapeli vsi skupaj — Zvo- novci in Fantje na vasi. Se to, Skoro vsi "Fantje na vasi" so tudi pevci pri Korotanu in vsi upamo, da bodo tudi tam navdušeno nadaljevali s svojim petjem.

• Kot sme že poročali v zadnji številki S. D. so 8. oktobra po- poldan obiskali Slovenski na- rodni dom igralci Slovenskega narodnega gledališča iz Toron- ta. Vprizorili so opereto "Na planincih naših". Gledalce so zelo navdušili s predstavo. Bili so vsi zelo dobri v svojih vlo- gah. Na žalost pa je bila prire- ditev zelo slabo obiskana. Ljud- je, ki so bili navzoči, so se spra- ševali kje so vsi Clevelandski Slovinci, ki tako radi govore o slovenski kulturi in se pritožu- jejo, da igranje pri nas umira. Torontičani, hvala vam za gosto- vanje in še pridite. Obljubimo vam, da nas bo drugič več v dvorani.

NIHČE NI VEČ ALI MANJ KANADČAN

Kanadčan, v naši deželi je KANADČAN brez obzira na njegovo ali njeno dediščino... ne glede na to ali je rojen v Kanadi ali pa je vseljenec. V Kanadi je vsako spoštovan kot posameznik. Spoštujemo posameznikovo poreklo, kulturno dediščino, verske in duševne posebnosti.

Však kanadčan ima korist od talentov, spretnosti in deležov, ki jih drugi državljanji prispevajo kanadskemu življenju. Pravzaprav, to je kar upliva na uglednost Kanade!

Vaša kanadska vlada, s pomočjo svoje trajne večkulturne politike ustvarja in upravlja veliko raznovrstnih programov z katerimi spodbuja vse kanadčane naj obdržijo svojo kulturo... in naj jo z PONOSOM delijo z vsemi drugimi kanadčani.

Vloga vašega ministra za mnogokulturnost je v tem, da jamči enakost priložnosti in enakopravnost za VSE kanadčane, ne glede na njihovo poreklo ali kulturno dediščino. Vaš minister za mnogokulturnost prav tako jamči, da pride mnogo-

kulturna politika do izraza v vseh delavnostih in programih kanadske vlade. Z tem Kanada postaja ena resnično večkulturna dežela. Dejanski mnogokulturni programi kanadske vlade naglašajo različnost VSEH kanadčanov in njihovo enakost. Vsi kanadčani so ENAKI. Zaradi mnogo- kulturne politike nobeden ne more biti več ali manj kanadčan.

MNOGOKULTURNOST

ENOTNOST S POMOČJO ČLOVEČANSKEGA RAZUMEVANJA

Honourable Norman Caik
Minister of State
Multiculturalism

L'honorable Norman Caik
Ministre d'État
Multiculturalisme

• V oktobru se je začela tudi vrsta prireditev z večerjami v raznih domovih. 14. oktobra je bila v Narodnem domu na St. Clair-ju "Night in Slovenia", ki tradicionalno nekako začne te sobotne večerne prireditve.

Chicago

SLOVENSKA POMLAD

Chicago, Ill. — V jeseni smo in slano čutimo skoraj vsak dan ti pa napišeš takle čudni naslov! Ko bi Vi bili v soboto 28. oktobra v Chicagu v veliki svetošofanski dvorani, bi mi gotovo pritrili, da je bila ta večer v Chicagu res pomlad. Tolleke mladost je dolgo ni bilo zbrane na enem kraju kakor ta večer. Ko se je dvignila zavesa, je oko obstrmelno in še star človek se je pomladil, ko je videl to mladino, vso v narod- nih nošah. Mladost in volja do dela, ponos, da pripadajo veli- ki slovenski družini, je kar ki- pela iz te mladine. Kdor ima to,

in tako mladino, ima bodoč- nost.

Slovenski festival, ki ga vsa- ko leto prireja SARC zbere vse kar je slovenskega v Chicagu in bližnji ter daljni okolici. Nihče se ne more kosati z nastopi te organizacije katera že polnih 28 let pošilja po etru slovensko besedo in pesem, katero slišijo premnogi slovenski rojaki. Pro- slava je vedno združena s pro- slavo slovenskega narodnega praznika 29. oktobra 1918, ko je slovenski narod strgal verige velenemske oblasti, katere na- črt je bil uničiti vse južne Slo- vane.

Letošnji Slovenski festival je bil gotovo krona vseh doseda- njih prireditev. Nikjer nismo vi- deli pestrih in kričečih vabil, le slovenska radijska ura je vsako nedeljo vabila na ta praz- nik. In pa "Toti Stajerc" je tudi vabil. Udeležba je bila ogrom- na. Skoda, da "Veržejčani" niso uporabili svojega patenta, da bi pravočasno razsiriili dvorano.

Videli smo rojake iz Jolieta, Milwaukee-ja, Warkegana, iz bližnje in daljne okolice. S ča- stinimi gosti "Fantje na vasi" so se pripeljali še tudi drugi njih-ovi prijatelji. Med njimi sem vi- del tudi g. Ivana Hauptmana.

Program je pričel pravočas- no. Začel ga je predsednik SARC g. Ludvik Leskovar, nato je zapel ameriško državno him- no g. Vinko Rigler ml., zbor "Slovenska pesem" je pod vod- stvom p. Vendelina Spendova odpel slovensko narodno himno.

Gospodična dneva je bila ljubka Naomi Trinko. V krasni narodni noši je prebrala župa- novo proklamacijo, ki proglaš- dan 28. oktober za slovenski dan v Chicagu v slovenčini in nato governerjevo proklamacijo v angleščini. Čudili smo se, ka- teri jo poznamo. Pred letom dni ni znala niti besede sloven- ski. Latos je bila na slovenskem študijskem tečaju na Koroškem z bratom Daljem in se naučila slovenski. Lepo je prebrala slo-

vensko proklamacija. Vidite, kaj dobrega lahko stori sloven- ska družba in tak le tečaj. — Castitke, gđc. Naomi!

Zbor "Slovenska pesem" je pod vodstvom dirigenta p. dr. Vendelina Spendova zapel pravo- dobro pesmi: A. Foerster: "Pe- vec", St. Premrl: "Slovenska pe- sem", "Zabučale gore", narodna v priredbi p. dr. Vendelina Spendova A. Foerstrovo "Planin- ska". Pri klavirju je bila gđc. Rozmanova iz Jolieta.

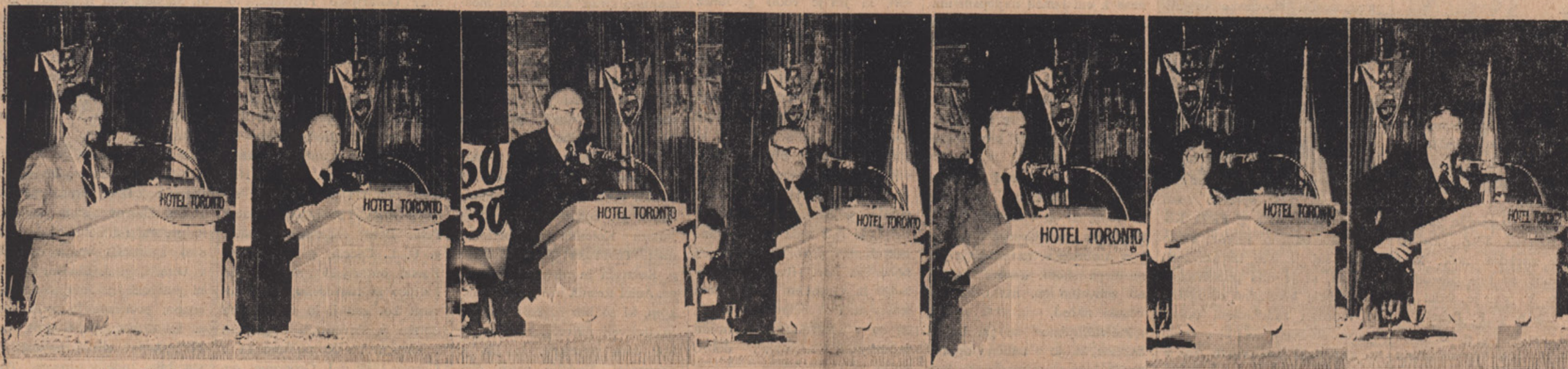
Slovenska folklorna skupina s podmladkom je podala Dobro- doščilo gostom. Mestni svetnik Vito Marzulo je v kratkem na- govoru podal sliko svojega de- la. Sam izhaja iz dobre družine, ima družino in je povdaril, da na dobrih družinah leži bodoč- nost družbe. Prinesel je pozdra- ve župana Michaela Bilandic- ja. Nastopili so naši gostje iz Clevelanda. Mnogo smo slišali, pa tudi brali o njih. Navdušeno so bili pozdravljeni. Hitro so si osvojili srca. To so fantje, ki so

bili rojeni že v Ameriki, pa so iz ljubezni do slovenske pesmi osnovali zbor "Fantje na vasi". Njihov pevovodja je g. Janez Sršen. Ti fantje niso doživeli vasovanja na vasi. Le slišali so o njem, a so podali slovensko pesem tako fantovsko, kakor da bi prišli pravkar iz prelepe Slovenije. V prvem delu so po- dali "Tam dol na ravnem pol- ju", "O kresu", "Kranjčičev Jurij in Zabe". Fini glasovi imajo odličnega basista, sledijo vsaki krentji pevovodja in pa vedo, kaj je pianissimo in fortis- simo. Pesem jim je vrela od srca, je šla v srca poslušalcey, ki so jih po vsaki pesmi nagra- dili z burnim ploskanjem.

Letošnji govornik je bil taj- nik Lige ameriških Slovencev ing. Simon Kregar. V kratkih stavkih je očital razvoj sloven- skega hotenja po samostojni državi, ki je dosegla višek leta 1918 29. okt., ko je bila proglaš- ana prva slovenska narodna (Dalje na str. 5)

Mogočna manifestacija slovenske narodne svobode

29. OKTOBER 1918.

Co-Chairman proslave 29. oktobra v Torontu g. Peter Pavlin (S.N.Z.) je govoril v angleščini.

Zupan mesta Toronta g. F. Beavis je prinesel pozdrave mestne uprave.

Co-Chairman proslave g. Peter Markeš (S.K.D.) je navdušil množico v slovenskem nagovoru.

Urednik našega lista g. Vladimir Mauko je predstavil ministru mnogokulturnosti iz Ottawa g. N. Cafjka.

Hon. Norman Cafik, minister za mnogokulturnost je bil naš častni govornik. Govoril je o človeških pravicah.

Gđc. Marta Jamnik se je zahvalila ministru Cafiku kot zastopnica kanadske slovenske mladine.

Hon. R. Beatz, minister za kulturo in razvedrilo Ontarijske provincialne vlade se je v govoru spomnil obiska v naših begunskih taboriščih na Koroškem in v Gradcu.

ANNIVERSARY CELEBRATION OF SLOVENIAN-CANADIANS
Address delivered by Mr. Peter Pavlin, Co-Chairman
at Hotel Toronto on October 29, 1978.

This indeed, is an unique occasion for us Slovenians in Canada. It marks the first time, that we have publicly celebrated together an historical event in this wonderful country. All our previous, public, undertakings were affiliated with other Canadian, or ethnic groups. But, this year, we celebrate the anniversaries of two signal events of importance to all Slovenians living in Canada, namely, our Declaration of Independence in 1918, and our first coming to Canada in 1948.

Perhaps, it might be prudent at this stage to briefly recapitulate our history in the hope that we may not only introduce ourselves to our fellow Canadians, but, informally, to ourselves also. We may even get to know ourselves better.

We Slovenians are about 2 million in number, with our homeland in northwestern Yugoslavia, bordering on Austria, Hungary and Italy. The area approximates southwestern Ontario and is a confluence of varied cultures, influences and assorted political pressures. It is a picturesque land of unimaginable variety; mountains, lakes and rivers. It also contains many 'natural beauties' whose names I will refrain from mentioning here.

It is also an area rich in mining and farming which render it economically self-sufficient. One of our poets understated it as being 'Paradise on Earth'.

The advantageous geographic location; the meeting-of-the-waters of many cultures, enriched our own national cultural heritage and folklore by the contributions of our neighbouring Austrians, Hungarians and Italians. We enjoyed a high level of education; among the highest in Europe. Our language, prior to the war gave birth to 500 new books annually. This from a mere 2 million people.

We have always been a highly individualistic people oriented to the common good and ambitious to make worthwhile and lasting contributions. Our wealth has always been evenly distributed without a preponderance of rich or poor people. We were among the first to endorse and promote the co-operative movement in business, which enjoyed particular success in the consumer and marketing fields.

Slovenians settled their territory in the 6th century, penetrating western Europe, the farthest, of all Slavic peoples. The records of those times attest to their inherent spirit of democracy and institutions.

Christianity was endorsed shortly after their arrival in the 6th century, with sermons in the Slovenian language, which differed little from present-day language, dating from the 10th century.

Shortly after their conversion to Christianity, they came under German domination and in the last few centuries, our ancestors were part of the Austro-Hungarian Empire. In spite of the cultural pressures of the political dominants, they faithfully and heroically retained their identity, remaining staunchly Roman Catholic.

They wisely realized that their survival depended on consciousness of their distinct origin and culture which they fostered and favoured in their songs and dances; bequeathing this cultural thesaurus to their offspring. Even those who succeeded under the Austrian regime, in the administrative, military, intellectual or artistic pursuits, remained fiercely proud of being Slovenian.

Naturally, Slovenians did not feel at home in an Austrian context. The dominant language was German and foreign to them. They were also politically discontent, because in conjunction with their brother-Slavs, Croats, Slovaks, Czechs and Poles, they constituted a majority but, were denied commensurate political influence and representation, having their destinies chartered for them by others.

It was the political discontent that gave birth to a movement for autonomy with the abandonment of the Feudal System in 1848. And, the end of the First World War was anticipated by Slovenians as affording an opportunity to realize their cherished ambitions in this regard. When autonomy within the Austro-Hungarian Empire was finally offered to them by a desperate and beleaguered Emperor, it was declined on the grounds of being "too late". On October 29, 1918, the Slovenians declared their independence.

They hoped to unite all Slovenians in one political entity. This was a step of singular political magnitude in Slovenian history. It was the climactic act of a long travail in political servitude that lasted a thousand years. It was the act of a mature nation and people: the desire to hew their own destinies.

With their fellow-Slavs, Croats and Serbs, they founded a new state, known today as Yugoslavia.

We Slovenians have good reason to celebrate this Declaration of Independence. Sixty years ago as the political maturation of our nation. Today, we also have equal cause to celebrate the thir-

SLOVENSKI GOVOR NA PROSLAVI 29. OKTOBRA IN 30 LETNICE PRIHODA PRVIH POLITIČNIH BEGUNCEV V KANADO

Co-Chairman: Peter Markeš

Danes pranjemo slovenski narodni praznik. Maksimalno med nami ne ve njegove vsebine in njegove zgodovine. In ne ve zakaj ta proslava!

Pred 60 leti je bil v srednji Evropi bolnik — stara Avstro-Orgska. Prva svetovna vojna se je končala. Narodi, ki so sestavljali tega bolnika so hoteli ven iz razpadajoče stavbe. Ustvarjali so

the anniversary of our arrival in the fair Dominion of Canada.

The fortunes of Slovenia were politically abandoned to Germany, Hungary and Italy during the Second World War, whose joint political ambitions of subjugation were brutally and callously administered. The occupation of their country did not find Slovenians united in their thinking as to how they should address such difficult times.

Many started resistance movements similar to other contemporary movements in Western Europe primarily concerned with the rescue and well-being of compatriots. But, Russian-trained communists tried and eventually succeeded in introducing a regime and system that vied with Stalin for all its flagrant inhumanities and gross cruelties.

The aim was not to liberate, but to enslave, by seizing power via a revolution and introduction of a Draconian communist regime. Too late we sadly realized the political rape and degradation of our beloved country. Over 12,000 Slovenian men and women were murdered in a single month in 1945.

Their crimes were that they either opposed the communist regime, or in some cases, merely doubted it. Never was such senseless brutality inflicted on our people even by external enemies.

We had no choice, but to leave. Thousands of us managed to escape and procure protection in countries with civilized regimes; countries all over the globe where the flame of democracy still burned brightly, Canada, USA and Australia. Canada enjoyed a unique, international reputation with signal advantages that persuaded and directed us here. It was a vast land of bountiful resources, where hard work, diligent application, honesty, decency and the human values prevailed and were respected.

In the summer and autumn of 1948, Slovenian emigrants from Italy, Austria and Germany flocked to Canada in their thousand and settled in every Province; every area, rural and urban. Many started with manual work on farms railways, mines and factories, construction and trades. Many continued with their educations. An impressive number of those who emigrated in those years now occupy senior posts in business, government and education.

While we are doing materially well, above the average, we are also making cultural contributions to many organizations. We are grateful to Canada and its people. No doubt, we have mutually benefited. Canada in its democracy of both politics and spirit has accepted us unreservedly and we, in turn, address our best efforts to reciprocate with equal generosity.

We cherish its freedom; its mature tolerance of diverse and sometimes critical opinions, all sadly absent in our former homeland, now, forever politically destined for stunted growth and decline in an atmosphere of tyranny, oppression and the deprivation of basic human rights. And for what? And why?

We share our ambitions with Canada. We want to become among its best and distinguished citizens. It's our Slovenian way of saying, "thanks". Canada has already said to us: "You're welcome".

In Canada, with its glad acceptance of a diversity of culture and enrichment of multifarious contributions, we can most fully and freely realize our endeavours in the proud context of our Slovenian ancestry. Liberty and opportunity are equally ignorant of limitations here. Encouraged knowledge is the atmosphere that fosters and favours growth.

Or Thanksgiving Mass, this afternoon, voices our eternal gratitude, spiritually, for the many bounties and favours accorded us. It's thirty years since our first coming to Canada; Sixty since our Declaration of Independence. Our banquet toast tonight will honour both these occasions.

We will also toast the newly-elected Pope John Paul II, a fellow Slav, not Poles apart, but "one of our own" — a true cosmopolitan: The first Polish Pope in the Vatican with a Scottish telephone number "VAT 69!"

On behalf of our co-ordinating committee, I sincerely thank all for joining us in this joyous occasion. Thank you and may God bless you all!

si svoje domove, ker jim je bila stara razpadajoča država krivična in ker je dušila njihov vsestranski razvoj. Bili so to Poljaki, Čehi in Slovaki, Hrvati in Srbi ter Slovenci.

Na današnji dan 29. oktobra, pred 60 leti je naš narod slovesno proglasil osvoboditev izpod stoletne sužnosti, zato je ta dan postal praznik. Narod je vsemu svetu povedal, da je pretrgal verige, ki so toliko stoletij priklepale slovensko podložnost na nemško gospodstvo. Cesarski prestol na Dunaju se je porušil in pokopal pod seboj nemško oblast nad slovenskim ozemljem in narodom.

Danes torej praznujemo zato, da ta akt, revolucionarni akt slovenskega osvobodjenja ne gre v pozabo in da damo hvaležno priznanje tistim velikim možem, ki so do tega dejanja pripeljali: Evangelist Krek, dr. Korošec, dr. Tavčar, škof Jeglič in drugi. Lahko smo prepričani, če pogledamo kako danes Nemci ravnaajo s Slovenci na Koroškem, da bi brez tega osvobodjenja pred 60 leti danes ne bilo slovenskih naselbin po svetu, naselbin s slov župnijami in šolami in podjetniki in ustanovami v Kanadi, Ameriki, južni Ameriki in Avstraliji. Tudi ne bilo, kar je zelo verjetno, Slovenske republike.

To je zunanji okvir praznovanja, njegova vsebina pa je — svoboda, ki jo je tedaj doživel slovenski narod. Takole opiše očividce razpoloženje ob tistih dogodkih:

Slovenija je proslavljala v naravnosti opojnem čustvu svobode. Zaveš svobode je prodrla do zadnje gorske kočice. In ta zaveš je kot gorkota pomladi prevzela vse griče na ravnine. Vzklilo je bujno in pestro razpoloženje. Slovenska trobojnica je gospodovala v pisarnah in kasarnah, v palačah in kočah, na fantovskih prsih in dekliških grudih. Ječe so se odprle in celo vojni jetniki so dobili orožje. Čistili in lepšali smo svoj dom, ker smo verovali, da nas je prišla obiskat pravičnost. Shodili smo, čeprav opotekaje, polni upov in srečni kot dete.

Vedeti moramo, da je naš narod živel mnogo stoletij brez samostojnosti in svobode. Tuji so odločali o njegovi usodi. Služil je v vojnah tujim vojskovodjem in branil je tuje koristi; desetino je dajal tuji gospodi in ji tlako delal. A v teh stoletjih je v njem ostala močna želja po svobodi. Ta ni vtonila v prelivanju slovenske krvi, ni umrla v trpljenju naroda, biči tujih vplotov so jo naredili le še bolj močno in odporno. Iz roda v rod je slovenskem človeku bdela misel: svoboden si bil rojen, svobodni so bili tvoji predniki pred davnimi stoletji in ko je v tistih oktoberskih dneh zaklical vodnik: dvignite glave, vaše odrešenje se je približalo, tedaj je narod začutil, da se uresničuje dani sen.

Človekova težnja po svobodi je del težnje po sreči, je torej v človeški naravi, je dar Stvarnika in tega daru ne more nihče zamenjati za zlato, ne prodati za oblast, ne ukrasti, ne ubiti in ne odstraniti. Zaradi tega daru, to je da bi lahko svobodo uživali v polni meri so pred 30 leti, prišli prvi slovenski politični begunci v to deželo Kanado. Njim so v poznejših letih sledili drugi in smo tako skupaj ustvarili slovensko skupnost. Niso bili to iskanci zlata ali srebra, niso bili prekučevalci kož, niti pustovci, bili pa so iskanci svobode in prostosti, iskanci prilik, da bi v življenju uspeli. In tega so v polni meri našli v tej veliki gostoljubni deželi; v svobodoljubni in debokratski Kanadi. Zato je današnje praznovanje tudi javna slovenska zahvala tej novi domovini, katere veličini smo tudi Slovenci posvetili zadnjih 30 let kot pridni delavci, zvesti državljanji in kulturni ljudje, ki ljubijo svobodo in demokratični red, ki spoštujejo zakone in oblast.

Vsebinsko 29. oktobra je torej SVOBODA. Važna pa je tudi pot do nje. Kako so do nje prišli pred 60 leti? V EDINOST IN SLOGI MED SEBOJ. Lahko trdimo, da Slovenci še nikdar v zgodovini ne prej, ne pozneje niso bili tako edini in zasledovanju svojih narodnih ciljev kot ob osvoboditvi leta 1918. Tedaj so se vsi: Kranjci, Korošci, Štajerci, Prekmurci in Primorci strnili okrog Ljubljane kot svojega središča. Ustvarjena je bila Zedinjena Slovenija. Ta je pozneje s sorodnimi Hrvati in Srbi zaplula v kraljestvo Srbov, Hrvatov in Slovencev, pozneje Jugoslavijo. SE VEC. VSE NARODNE SILE, tiste izhajajoče iz krščanske miselnosti, one iz liberalno-svobodomiselne in iz demokratično-socialistične so stopile skupaj in v sodelovanju pripravljale narod na odločen trenutek. Medsebojni boji in trenja so prenehala, ker je to zahtevala blaginja naroda. Vsi so se oklenili skupnega cilja — svobode! Nihče ni skušal nikogar prekiniti, odstraniti, zadušiti ali uničiti. Zato je pa bilo toliko nepopisnega veselja in narodnega navdušenja med ljudmi tiste dni, da je moral očividce zapisati: "lepšali in čistili smo dom ter rajali". To je blagoslov edinosti, ki je narodu tako

(Dalje na strani 4.)

Manifestacija: 60-30

Sredi jeseni veselo, praznično razpoloženje prebujajoče se slovenske narodne pomladi!

Ze pred drugo uro popoldne se je prostorna stolnica Sv. Michaela v Torontu napolnila. Sveto mašo je daroval pomožni škof torontske nadškofije, slovenski rojak, prevzvišeni dr. Alojzij Ambrožič. Združena pevska zboru obeh slovenskih župnij v Torontu sta cerkveno slovesnost podkrepila in ustvarila v številnih udeležencih slavnostno, prirčno domače, slovensko vzdušje, ki smo ga starejši svoje čase doživljali v domovini. V pridigi, kraju in času primerni, je škof dr. Alojzij Ambrožič, poudaril tisto svobodo, ki vzklje iz medsebojnega spoštovanja, razumevanja, dostojanstva človeka in iskrene medsebojne ljubezni. Le tako pojmovana svoboda blagodejno vpliva in rodi tako v posameznikih kot v narodu, v človeški družbi na splošno, trajne sadove.

Po končani slovesni službi božji se je razvil sprevod: na čelu skavti in skavtinje, za njimi številne narodne noše, lovci in ostali udeleženci.

Vseposvodi, vendar se mi zdi, da je bilo ravno v narodnih nošah opaziti spontano, prirčno povezavo dveh rodov: Mlajšega, rojenega v Kanadi, in starejšega, številne politične emigracije po drugi svetovni vojni. Na veselih obrazih mladine je žarel ponos globoko ukorenjen v rojstni domovini svojih staršev v Sloveniji, njihovi rojstni domovini Kanadi in živem krščanstvu; dalje vedro upanje na boljšo in lepšo bodočnost naše zasužnjene domovine Slovenije, celega sveta na splošno.

Za kanadsko in slovensko svobodno zastavo, brez komunistične peterokrake zvezde, je bilo opaziti vrsto napisov, ki so podčrtali pomen slovenskega narodnega praznika svobode. Sprevod se je vil po torontskih ulicah in se je ustavil v hotelu Toronto.

Zvoki kanadske in slovenske himne so naznanili udeležencem nadaljevanje proslave slovenskega narodnega praznika svobode in ustvarili v lepo okrašen, prostorni dvorani slovesno razpoloženje. Sledilo je slavnostno kosilo z govori slovenskih predstavnikov, dalje ministrá kanadske federalne vlade, ministrá provincialne ontarijske vlade, torontskega župana in nekaterih drugih gostov.

Temu uradnemu delu prošlave so sledili skrbno izbrani umetniško podani dramski prizori, ki so se s stratfordsko tehnično brezhibno vrstili s perskimi točkami in recitacijami.

(Dalje na 4. strani)

ZA TO PRILIKO SO

LIČNI PROGRAMI NAPOVEDOVALI, DA:

Slovenska Narodna Zveza in Slovenski Krščanski Demokrati s sodelovanjem številnih slovenskih organizacij

"60-30"

PRIREJAJO

ANNIVERSARY CELEBRATION OF SLOVENIAN-CANADIAN OCTOBER 29, 1918-78

- Pod častnim pokroviteljstvom:
- Rl. Hon. John Diefenbaker, C.H.Q.C. M.P., Former Prime Minister of Canada
 - Hon. William G. Davis, Premier of Ontario
 - Hon. Fred Beavis, Mayor of Toronto
 - Hon. Bud Cullen, Minister of Employment & Immigration
 - Hon. Norman Cafik, Secretary of State for Multiculturalism
 - Hon. Paul Yuzzyk, Senator
 - Hon. Dr. Stanley Haidasz, Senator
 - Hon. Andrew E. Thompson, Senator
 - Hon. Larry Grossman, Minister of Industry and Tourism
 - Dr. Stephen B. Roman, Chairman of the Board and Chief Executive Officer of Denison Mines Ltd.
 - Mrs. Mary A. Jennings, I.O.D.E. and President of "Canadian Scene"
 - Mr. George Ben, Q.C., Alderman

POD GESLOM:

"Pogled v bodočnost!" "Looking to the future!" HOTEL TORONTO

Sporod je obsegal v prvem delu: Prihod glavnega omizja; Kanadska in Slovenska himna; Molitev; prevzvišeni pomožni škof torontski dr. A. Abrožič; Nazdravje kraljici; Predstavitev glavnega omizja; Govoritev in pozdrav v angleščini (Co-chairman) g. Peter Pavlin;

Kosilo;

Pozdrav in govor v slovenščini (Co-chairman) g. Peter Markeš;

Predstavitev g. Norman Cafik-a, M.P., ministra za Mnogokulturnost. Predstavi ga predsednik etnične tiskovne zveze v Ontario in urednik Slovenske Države g. Vladimir Mauko;

Govor g. Norman Cafik-a, MP, ministra za Mnogokulturnost; Zahvala ministru za govor. Zahvalila se je gđc. Marija Jamnik, zastopnica Sloveno-kanadske mladine;

Ceremonial je bil nad vse uspešno g. Peter Čekuta, ki je povezoval program, napovedal imena onih, ki so pozdravili navzoče ter prebral pozdrav na pisma in telegrame.

P. S. Na prireditvi so še govorili: župan Toronta g. Fred Beavis, g. Yurij Shinko, nedavno izvoljeni poslanec konzervativcev, ki je prebral pismeno sporočila voditelja opozicije g. J. Clark-a, dr. Jozef Kirschbaum, v imenu etnične tiskovne zveze za Ontario in Svetovnega kongresa Slovakov, prinesel pa je tudi osebnostne pozdrave od dr. Cirila Zebota, ter g. R. Beatz, novi ontarijski minister za kulturo in razvedrilo.

Kulturni program pa je obsegal:

- 1) Gorejski ples (folklorni plesni skupini: Mladi glas in Nagelj)
- 2) "Buči morje Adriansko (Adrian Hajdrih) Moški zbor Marije Pomagaj, dirigent: Dušan Klemenčič
- 3) "Milkova Zala v ječi" (Po Jakobu Sketu, prizor); Marija Babič
- 4) "Kje so moje rožice" (Gustav Ipavec) — "Planinske rože" (Gustav Ipavec) Moški zbor; Fantje na vasi, dirigent: Nace Krizman
- 5) "Herman Celjski" (Anton Novčan) Sponična interpretacija Blago Čekuta, Mirjam Čekuta in Janez Mesec
- 6) "Veronika Deseniška" (Oton

Zupanic) prizor: M. Čekuta

7) "Eno devo le bom ljubil" — (Hrabroslav Volarič) Zdravica pevka zbor Marije Pomagaj, dirigent: Dušan Klemenčič

8) "Prekmurski ples" (folklorni skupini: Mladi glas in Nagelj)

9) "Colničku" in "Tam na kamenitem krasu" (Ottavio Brajko) Moški duet: Danilo Baša in Danilo Vovk

10) "Krvavelj in morsk strah" (Josip Jurčič) prizor; Aleksander Kozelj

12) "Pastirček" (Avsenik-Kolaric) orkester in Duet, Silvi Kofaric in Janez Kolenko

13) "Piške sem pasla" in "Daj, daj, srček nazaj" (pojeji fantki in punčke ob spremeljavi orkestra, v priredbi ga. Anice Resnik

14) "Belokranjski in Stajerski ples (folklorni skupini Mladi glas in Nagelj)

15) "V Gorenjsko oziram se skalnato stran" (Josip Flašman) Zdravica pevka zbor Marije Pomagaj in Brezmladežne, dirigent Dušan Klemenčič

Sporod prepleta ČAS: Andrej Stražar

Posamezne točke je spremljal na klavirju, profesor Jože Osana, ki je tudi oskrbel lahko glasbo med kosilom.

Priprave za proslavo je vodil posebni "60-30" odbor, ki so ga sestavljali:

Eksekutiva:

So-voditelja: gg. Peter Markeš in Peter Pavlin

Namesnik voditeljev: g. Blaž Potočnik

Tajnik: g. Augustin Kuk

Zapisknik: g. Jakob Kvas

Blagajnik: g. Otmar Mauser

Svetovalec: gđc. Sonja Urbanc in g. Peter Kozelj

Povezovalni odbor:

Finance: g. P. Markeš, g. P. Pavlin, g. J. Muhič, g. Frank Tomšič

Kulturni program: g. Vilko Čekuta, prof. J. Osana, g. B. Potočnik

Reklama in ljudski odnosi: Angleški: g. Vladimir Mauko Slovenski: g. I. Pačič, g. F. Kus, g. L. Babič

Dobrodoliti odbor: gđc. Marija Jamnik, gđc. Marija Kuk, gđc. B. Por, gđc. Sonja Urbanc

Ceremonial: g. Peter Čekuta

Darovi za proslavo "60-30"

29. oktobra 1978

Frank Osceasar	\$100.00
Pavie Kveder-Lethbridge	10.00
Rudi Kus	50.00
Stanko Sajnovič	100.00
Zveza SUKB	200.00
Društ. Slovencev Baraga	250.00
Društvo Slovenski Dom	50.00
SKD-SLS in Nar. fond	100.00
Z.H.P. Slovenija	300.00
H.P.J.E. Kreka	200.00
Jani Trpin	100.00
Jože Jereb	50.00
Platnar Bros.	150.00
Anton Baydek	50.00
Neimenovana	50.00
Društvo SPKB Tabor odsek Toronto	100.00
Društva SPKB Tabor odsek Cleveland	100.00
Zveza DSPKB	100.00
Jože Kastelic	150.00
Anton Ferkul	150.00
Ivan Kavčič st.	100.00
Janez Tratnik	100.00
Zorman R. Estate	100.00
SAVA	50.00
Društvo Slov. Sudbury	25.00
L. Stajnar	100.00
L. L. in A. V.	100.00
P. M.	59.37
N. N.	20.00
N. N.	20.00
N. N.	20.00
Prostovoljni prispevki na proslavo (zalepke)	\$1,092.20

Chicago

(Nadaljevanje so str. 2)

vlada. Tudi v angleškem delu je govornik povdaril pomen slovenskega narodnega praznika. Bil je govor, ki je bil na mestu in tudi našel odmev. Imeli smo govornike z univerzitetno izobrazbo, ki so mlatili prazno slamo...

Poseben prizor je bil: Naši študentje se spominjajo na Koroško, ki ga je pripravila ga. Milena Soukal. Tonček Leskovar je v slovenščini in angleščini povedal, kakšen vtis je na nje napravila slovenska Koroška in rodna domovina starišev — Slovenija.

Slovensko odlikovanje (Slovenian Award) je bil letos podeljeno dr. Poldetu Klavzu iz New Yorka. On je bil koordinator med Mohorjevo družbo v Celovcu in med Ligo ameriških Slovencev, ki je izpeljala študentovski slovenski tečaj v Celovcu. Dr. Leskovar nam ga je predstavil in mi izročil odlikovanje. Dr. Klavz se je za priznanje lepo zahvalil in povedal, da imajo zasluge za vzgojo naše mladine predvsem slovenske sobotne šole. Obkrožili so ga študentje in študentke, se mu ahalili za njegovo požrtvovalnost in naročili zahvalo tudi Mohorjevi družbi. Daly Trinko mu je nalil kupico iz lepo pisane majolke, in ko je kozareček bil prazen mu je rekel gladko slovenski: "Na, še enega!" On je bil tisti, ki je na Koroškem tako lepo zapel "Nmav čiez izaro", dasi ni znal slovenske besede. Sedaj jo pa lepo pobira.

Zanimiv prizor je bil Vaški veseljak. Nastopili so Stane Simrayh, Tone Gaber in Danilo Posega. Dobro so ga "pihnili". Nastopili so spet "Fantje na vasi". Spet aplavz, ko so se pojavili na odru. Zapeli so: "Mlatiči", "Vasovalec", "Ti pobije ne lumpaj" in "Ribniška". Se bi jih poslušali, pa sta nastopila Magda Simrayh in Janez Burjek ter v recitaciji podala Ivana Cankarja: "Vse blagoslove, Tebi zemlja slovenska".

Napovedan je bil obiskovalec iz Ribnice. Prišel je s polnim košem rajbniške suhe robe in jo glasno ponujal ženskam, katerim so se polomile žlice, kuhaličice ter druga suha roba. Sosed me je dregnil pod robra: "Kdo je pa ta?" "Saj slišiš" sem rekel, "da je Rajbničan Vrban, po celjem svetu svetju znan". "To ljaz sam, vem, mi je jezno odvrnil". "To hočem vedati, kako se piše". Pa sem mu le zapal: "To je Herman Simrayh, tam blizu Lemonta. Če hočeš zvedeti, kako je izdelal lično suho robo, ga sam vrašaj." "Ej, saj ga poznam, le nekam star se mi zdi in siv". Odvrnil sem mu: "Vejš, prišel je peš iz Ribnice v Chicago s krosnjjo na hrbtu". Ni mi verjel. Herman se je kot Rajbničan dobro postavil. Njegovo krosnja je bila skoraj tako visoka kot polturna naše farna cerkve. Sodelovali so v tem prizoru Mihaela Simrayh, Sonja Kučič in Vinko Rigler ml. S pesmijo so se nastopili Rigler ml., Gombač, Herman Simrayh in Daly Trinko.

Na oder so prirajali naši najmlajši v slovenski folklorni skupini. Kakih 16 jih je. Vodi jih gđc. Magda Simrayh. Pred tedni mi je rekla: "Pridite pogledat, boste videli, kako so luštni". Res lepa skupina v kateri je bodočnost slovenstva in organiziranega dela. Ponosni smo lahko na nje!

Vmes smo videli mladega pa stirja, ki je s culico na palci prišel na hribe. Majhen možiček je bil naš Peter Gorenc in

javili na odru. Zapeli so: "Mlatiči", "Vasovalec", "Ti pobije ne lumpaj" in "Ribniška". Se bi jih poslušali, pa sta nastopila Magda Simrayh in Janez Burjek ter v recitaciji podala Ivana Cankarja: "Vse blagoslove, Tebi zemlja slovenska".

Napovedan je bil obiskovalec iz Ribnice. Prišel je s polnim košem rajbniške suhe robe in jo glasno ponujal ženskam, katerim so se polomile žlice, kuhaličice ter druga suha roba. Sosed me je dregnil pod robra: "Kdo je pa ta?" "Saj slišiš" sem rekel, "da je Rajbničan Vrban, po celjem svetu svetju znan". "To ljaz sam, vem, mi je jezno odvrnil". "To hočem vedati, kako se piše". Pa sem mu le zapal: "To je Herman Simrayh, tam blizu Lemonta. Če hočeš zvedeti, kako je izdelal lično suho robo, ga sam vrašaj." "Ej, saj ga poznam, le nekam star se mi zdi in siv". Odvrnil sem mu: "Vejš, prišel je peš iz Ribnice v Chicago s krosnjjo na hrbtu". Ni mi verjel. Herman se je kot Rajbničan dobro postavil. Njegovo krosnja je bila skoraj tako visoka kot polturna naše farna cerkve. Sodelovali so v tem prizoru Mihaela Simrayh, Sonja Kučič in Vinko Rigler ml. S pesmijo so se nastopili Rigler ml., Gombač, Herman Simrayh in Daly Trinko.

Na oder so prirajali naši najmlajši v slovenski folklorni skupini. Kakih 16 jih je. Vodi jih gđc. Magda Simrayh. Pred tedni mi je rekla: "Pridite pogledat, boste videli, kako so luštni". Res lepa skupina v kateri je bodočnost slovenstva in organiziranega dela. Ponosni smo lahko na nje!

Vmes smo videli mladega pa stirja, ki je s culico na palci prišel na hribe. Majhen možiček je bil naš Peter Gorenc in

Kot smo že v prejšnji številki poročali, je slovenska kanadska mladina protestirala proti neizpolnitvi CLENA '7' avstrijske državne mirovne pogodbe v Ottawu 10. oktobra 1978 pred poslopje avstrijske ambasade. Ambasador jih je sprejel in skoraj tričert ure razgovarjal z voditelji demonstracij. Delili so tudi brošure zakaj protestirajo in ambasadorju ponovno izročili prepis protestne spomenice s podpisli. (Vidi prejšnjo številko S. D.)

korajžno je pred mikrofonom odpeval dekletom, pastiricam, zlasti takrat, ko je zvedel, da je v žgance padla "suha muha". Pa je krepko odpel: "Take žgance sama jej!"

Za konec je nastopila odrastla folklorna skupina. Zaplesali so prekmurski ples, enega iz Bele Krajine, Primorske in Gorenjske. Kako lepe so naše narodne noše! Za konec pa je združila vse v eno pesem: Rom, pom, pom, še na gremo domov, kateri je sledilo domače veselje. Igrala je godba "Tivolil" pod vodstvom Janeza Arka.

Kaj pa plačilo za ogromno delo in trud? Kdor je kdaj dal v organizacijah ve, koliko skrbi in dela je s tem. Plačilo večkrat nevaležnost. To sem sam doživel v Mariboru. Mi je občudujemo trud in delo, ki ga v vlagajo odborniki SARC kluba v

izvedbo take prireditve. Vsi, od predsednika dr. Leskovarja, njegove "boljše polovice" ge. Corine katera menda še v sanjah vadi to mladino za nastope. Veliko ji pripomore tudi talentirana gđc. Magda Simrayh. Vaje, in zopet vaje. Ponavljanje, iskani primernih točk itd. Veseli smo, da imamo zbor "Slovenska pesem", ki ima poleg p. Vendelina še kar dva spretna pevovodja. Če je eden zadržan, ga nadomesti drugi. Skratka, ves odbor je možganski trust, kjer se kujejo ideje za nastope, ki nas presenečajo.

Za konec le to: Vstrajajte! Ves angleško govoreči svet v slovenski okolici ne spravi skupaj tega, kar premore združena slovenska skupnost pod zvonom fare Sv. Stefana. Kak je bilo v nedeljo 29. oktobra, boste brali in moji koloni enkrat pozneje.

SLOVESNA ZAHVALNA MAŠA

(Nadaljevanje s str. 1)

vzdignil v enakopravne in poštene kanadske državljane. Kako umestna za ta dan so bila vsa berila in psalmi, vsebujoč resnico: mir, pravica, odpuščanje, varnost in ljubezen. Bog nam je govoril po svojih prerokih, da bo spremenil puščavo v sadovnjak in sadovnjak bo postal kakor gozd. In v gozdu bo prebivala pravičnost, katere delo bo le mir. A to zavisi od nas vseh! Kristusov mir bo prebival v naših srcih ako bomo ostali zvesti Njegovi besedi. Poučevati moramo drug drugega! Opominjati se moramo med seboj! In vse kar delamo, moramo delati iz ljubezni do nebeškega Očeta! Tako se ne čudimo, da je prevzvišeni gospod škof povdaril v svoji pridigi vodilne misli beril in evangelija: mir, ljubezen, odpuščanje in pravico. Iz Jezusovih blagov je še posebej omenil: Blagor njim, ki so zaradi pravice preganjani, zakaj njih je nebeško kraljevstvo.

Pri prošnjah smo molili za domovino, da bi jo Bog blagoslovil, da bi jo On spremenil v sadovnjak, ki bo rodil le dober sadež. Spomnili smo se bratov in sester raztresenih po vsem svetu in doma, da bi vsi prav razumeli besedo svobode in tako ostali zvesti Bogu in domovini.

Globoko sem sklonil glavo in pristihnil posvetilnim besedam naših duhovnikov. Bog je stopil med nas! Ko smo si po Oče-našu drug drugemu segli v roke, sem želel vsem: Mir. Se več — naj Kristusov pravi

mir vlada v dušah in srcih vseh Slovencev! O, da bi pravi božji mir zavladal tudi po domovih slovenskih družin! Dolga je bila vrsta vernikov, ki so pristopali k obhajilu. Res: Slovenec je tudi v tujini ostal zvest Bogu in domovini. Ko nas je ob koncu božje daritve škof blagoslovil, je cerkev zaživela. Nasmeš, sreča in veselje je izžarevalo iz obraza slehernega, ko se je pisana množica počasi premikala proti izhodu. Marijina pesem je mogočno zadonel! Zdravica zboru obeh župnij sta ogrevala naša srca. Pomešal sem med množico tudi sam in počasi zapustil mogočno torontsko katedralo.

Zunaj cerkve me je objel mogočen hrup. Veselo so odmevali zvoki poskočnih slovenskih polk. Fantje so ukali in vriskali, da je bilo veselje. Zdaj so dali duška svojemu notranjemu razpoloženju! Vse je šumelo in se prerivalo. Uvrščali so se vsi v slavnostni sprevod. Stopil sem naglih korakov in se tudi sam uvrstil med vesele rojake. Opazovali smo lepo okrašene kočije. Slovenske zastave so veselo plapolale v hladnem vetru. Radovedneži ob cesti in na oknih bolnice sv. Mihaela so se začudeno spogledovali ob pogledu na razigrane Slovence. Reditelji so živahno tekali sem in tja, ko so urejali sprevod in bili v veliko pomoč torontski policiji, ki je skrbela za cestni promet. Stopil sem in pospešil korak, pri sebi pa sem dejal: Da, to je bil res dan, ki ga nam je pripravil Gospod.

F. P.

TELEGRAM FROM CNCP

We would like to extend our welcome to Slovenian Canadians on the occasion of the celebration of Slovenian Independence.

League of Slovenian Americans Inc. dr. Peter Remec

Now 9.25% Every year for 7 years

Novi Canada Savings Bonds

Varnost, takojšnji denar in dobri zaslužek

The Compound Interest Bond

Tu lahko vidite, kako raste vrednost \$100.00 bonda:

I. nov. Vrednost	I. nov. Vred.
1979 \$109.25	1983 \$155.63
1980 \$119.36	1984 \$170.03
1981 \$130.40	1985 \$185.76
1982 \$142.46	

Izbira je vaša

Lahko si kupite "The Regular Interest Bond" za denar v vrednostah po \$300.00, \$500.00, \$1,000.00, \$5,000.00 in \$10,000.00.

"The Compound Interest Bond" e lahko kupite za denar ali pa na ugodni način Mesečnega Plana za Prihranjevanje (Monthly Savings Plan) v višinah od \$100.00 navzgor.

Dvojna nabavna omejitev

Lahko si nabavite nove "Canada Savings Bonds" v različnih višinah do omejitve pri \$30,000.00. K temu lahko lastniki "S24" in "SR" bondov iste ponovno nalože — skupno z obstoječimi — ob letošnji dozoritvi istih v teh novih vrstah.

Kupite vaše sedaj

Millijoni kanadčanov bodo spet kupovali "Canada Savings Bonds" letos. Zato obiščite Vašo banko, investicijskega prodavalca, Trust kompanijo ali Kreditno unijo, čimprej mogoče in se poslužite prednosti novih zvišanih obrestil. Sterite sedaj in izignite se navalu.

9.25% Vsako leto za 7 let

To je velika izbira Obresti na vaše obresti ali pa splošne obresti

OBJAVLJAMO SAMO NEKAJ DOSPelih VOŠČIL...

THE PREMIER OF ONTARIO

August 25, 1978

Gentlemen:

I would like to express my sincere thanks for your recent letter inviting my wife and me to attend, on October 29th, the special festival commemorating the 60th Anniversary of the declaration of Slovenian Independence and the 30th Anniversary of the arrival of the first post Second World War Slovenian political immigrants.

It is indeed an honour and a pleasure to add my name as a Patron to this endeavour and I am certain the festival will meet with every success.

Regrettably, I am sorry that I am not able to accept your kind invitation to attend the celebrations as I shall be preparing to depart the following day for a three-day meeting in Ottawa, with the Prime Minister and the other Premiers.

May I take this opportunity to convey my warmest good wishes to all who will be attending the festival, and once again my appreciation for your kindness in inviting us.

Sincerely, William Davis

THE CITY OF TORONTO, Frederick Beavis, Mayor

September 21, 1978

Gentlemen:

I am pleased to have the opportunity to welcome all those taking part in the Slovenian-Canadian celebrations to be held on Sunday, October 29th, on the occasion of the 60th Anniversary of the declaration of Slovenian Independence and 30th Anniversary of the arrival of the first post second World War Slovenian political immigrants.

On this day, a Pontifical Mass is to be held at 2:00 p.m., in St. Michael's Cathedral, followed by a reception at the Hotel Toronto. Please accept my best wishes at this time.

Sincerely yours, Frederick Beavis, Mayor

LEADER OF THE OPPOSITION

October 27, 1978

Message to the anniversary celebration of Slovenian-Canadians:

I wish to extend my sincere greetings to all Canadians of Slovenian origin on this special occasion. The combined anniversaries celebrated today are of major significance, not only to the Slovenian community in Canada, but to all Canadians.

Canada has always symbolized a dream and a hope to many peoples from many lands who have sought to escape political or national persecution. We must, more than at any other time in this country's history, remind all Canadians that this tradition must continue.

Our past humanitarian principles must continue to serve as an example to the other nations which seek to repress justice and individual rights.

Joe Clark

Ko-ordinacijski odbor za proslavo 29. oktobra v Clevelandu Ohio, USA.

Ko obhajamo z vami obletnico 29. okt. se na ta veliki narodni praznik spajajo naše misli v pozdravu svobodi da bi to vselej krepilo naše zaupanje v resnico, narod in prihodnost v prijateljstvu.

Za skupni odbor za proslavo 29. oktobra: Jože Likovnar.

DENISON MINES LIMITED

October 27, 1978

60:30 Anniversary Celebration of Slovenian-Canadians

Gentlemen:

It is with deep regret that Mrs. Roman and I are unable to be with you on Sunday, the 29th October, as you celebrate the 60th Anniversary of the Declaration of Slovenian Independence. Please convey our warmest congratulations to the Slovenians-Canadians on this auspicious occasion.

Your people arrived in this country anxious to create a new life for themselves and this they have done with vigor and zeal, adding a new dimension to the culture of your adopted country, Canada. Also, your community is to be commended for their dedication shown in the continuing fight for freedom of all nations. May God be with you in all your endeavours.

Again my congratulations on your anniversaries and may the celebration be one of faith and joy.

With kindest regards,

Sincerely, Stephen B. Roman, Chairman of the Board

CONSULATE GENERAL OF ESTONIA, Toronto

October 2, 1978

Gentlemen:

I wish to thank you for your kind invitation to attend the 60:30 Anniversary Celebration on October 29th 1978 of the Canadian Slovenians.

I shall be pleased to attend, regrettably alone, as my wife has another commitment on the same day.

Over the past 25 years I have been in contact touch with you community and your aspirations for a free Slovenia are well known to me.

I am proud to know many Slovenians in Toronto and I am equally proud of the fact that Slovenians are keeping alive their cultural traditions in the multicultural mosaic of Canada.

I wish you best success for the marking of the 60th Anniversary of Slovenian Independence and the 30th Anniversary of the arrival of the postwar immigrants to Canada.

Yours very sincerely,

Ilmar Heinsoo, Honorary Consul General of Estonia

CANADIAN LEAGUE FOR THE LIBERATION OF UKRAINE National Executive, Toronto

October 25, 1978

Dear Sir:

Wi wish to greet you and all Slovenian-Canadians on behalf of the Canadian League for the Liberation of Ukraine with your great anniversaries, the 60th Anniversary of the declaration of Slovenian Independence and the 30th Anniversary of the arrival of the first post Second World War Slovenian political immigrants.

Our two nations, the Ukrainian and the Slovenian nations have suffered greatly under foreign imperialisms and under Communist dictatorships. It is only fitting that we raise our common voice against tyranny and oppression.

Let us resolve that we will not rest till all nations subject to the foreign Communist oppression are free and independent. Such liberation can become a reality only with joint action and determination of all freedom-loving nations, and we all must seek closest cooperation among all the freedom-loving nations to effect such a great and noble aim.

Long live Free Slovenia!

On behalf of the National Executive of the Canadian League for the Liberation of Ukraine,

W. Didluk, Secretary-General, T. Buynlak, Chairman

EPARCHY OF TORONTO, Chancery Office, Toronto

October 2nd, 1978

Co-Chairmen, Slovenian Anniversary Celebration

Dear Sirs:

I am pleased to greet you on the occasion of the dual celebrations marking the sixtieth anniversary of the declaration of Slovenian Independence and the thirtieth anniversary of the arrival of the first Slovenian political immigrants following World War II.

Freedom can only be appreciated by those who have suffered oppression. This is a common bond shared between our Slovenian and Ukrainian peoples. It is our prayer that your Slovenian people continue to prosper and maintain their identity, and rightfully take their place among the free nations of the world.

Although my schedule will not permit me to join you in these celebrations, please be assured that my prayers are with you at this time.

Sincerely in Our Lord, Isidore Borecky, Bishop

Z zadoščanjem in veseljem pozdravljam Vašo enotnost ob veličastnem praznovanju šestdeset letnice 29. oktobra 1918, ki je postal naš veliki narodni praznik.

Spomin na napore naših prednikov pred 60 leti naj nam vsem daje moč in vstrajnost v nenehnem prizadevanju, da bi Slovenski narod zopet mogel v svobodi suvereno odločati o svoji usodi in vladavini. — Čestitam in pozdravljam!

Za Narodni Odbor za Slovenijo, Miloš Stare, predsednik, Buenos Aires, Argentina

Committee for Commemoration of 60th Anniversary of proclamation of Slovenian independence

Duhovno med seboj povezani proslavljamo šestdesetletnico narodnega praznika 29. oktobra, trdno odločeni boriti sa za svobodo slovenskega naroda.

Za pripravljalni odbor za proslavo 29. oktobra in dneva slovenske zastave: Pavel Fajdiga, Buenos Aires.

IZ SLOVENSKEGA TISKA V DOMOVINI

Dolenjski list, Novo mesto, 1. junija 1978. poroča:

... Naj bo povedano: poznman človeka, list je, ki so mu v delovni organizaciji, v kateri se je hotel zaposliti, dejali, da jim je sicer nerodno povedati, a morajo: zanje ni ravno najbolj primeren, ker se je deklariral za vernika, katolička ...

Najbrž bi lahko našli še kakšen primer podoben temu ... Komunisti, Ljubljana, 9. junija 1978. poroča:

... 12. maja je v Rdeči dvorani (v Velenju) nastopil naš reprezentativni orkester Garde iz Beograda, ki opravlja svoje delo za potrebe protokola predsednika republike. Poieg tega sta nastopila še dva prav tako znana ansambla.

Udeležba na obeh prireditvah je bila porazna. Na prvi predstavi jih je od predvidenih 5000 mladih, ki naj bi iz vseh šol skupaj z ravnatelji in učitelji napolnili dvorano, prišlo bore malo. Ravnatelj sploh ni bilo, manjkali so tudi učitelji in z njimi še dijaki in učenci. Prav nič bolje ni bilo zvečer na drugi prireditvi: 600 ali 650 obiskovalcev.

S tem potrjujemo svojo kulturno raven. Če že ni bilo naših

delavcev, bi na takšni prireditvi morali biti navzoči družbenopolitični delavci, pa tudi tisti, ki se v občini organizirano ukvarjajo s kulturo: trenutno na področju kulture dela samo v mestu Velenju nad 2000 občanov ...

• Brniško letališče bo postalo z modernizacijo znatno večje in pomembnejše ter z večjim potniškim in blagovnim prometom. Na njem bodo lahko redno pristajala tudi večja letala. Obnova bo zahtevala izdatna sredstva, vlaganje sredstev pa je doslej eno največjih v Sloveniji.

• Na vrhu Triglava se je zgodila huda gorska nesreča, ko je med 5. in 6. uro zjutraj pred meseci strela ubila 42let. Maksi milijana Murka iz Maribora. Murkova spremljevalca Franc in Aleksander Mali sta bila težje ranjena, reševanje pa je bilo zaradi slabih vremenskih razmer zelo otežkočeno.

DARUJTE V TISKOVNI SKLAD NAŠEGA LISTA

Prosimo, poravnajte naročnino!

KNJIGE IN REVIE

France Papež: "ZAPISI IZ ZDOMSTVA" — Buenos Aires 1977

"ZAPISI IZ ZDOMSTVA" bodo ostali v slovenskem svetu kot pristno iskreno, globoko občuteno in mojstrsko napisano pričevanje zdomca o svojem bivanju, potem ko je komunistična revolucija za desetletja započela usodo toliko Slovencev. "Zdomstvo je svet skrivnostne prehodnosti, odtrganosti od osnovnega narodnega, a je tudi svet notranje presvetljenosti in bitnega očiščenja" (str. 8).

Naj izpišemo iz knjige nekaj zgodovinskih ugotovitev: Zgodovinski dogodki, ki so pripeljali do naše napotitve v svet, bi se mogli začeti z zasedanjem Antifašističnega sveta v Bihacu 26. in 27. novembra 1942. Zasedanje v Bihacu je prelošno in pomeni ustanovitev prvega osrednjega organa tiste političnega načrta ki si ga je KPJ osvojila na 4. kongresu, revidiranem leta 1935, po katerem naj bi postala Jugoslavija federativna komunistična država.

Za izvedbo tega načrta je bila vzročna vzpodbudna okupacija in razkosanje Slovenije in Jugoslavije ter ustanovitev OF. Komunistični aktivisti v Sloveniji so se takoj po razsulu Jugoslavije začeli zbirati in organizirati, kajti spoznali so, da je prišel premeren trenutek za izvedbo določenih revolucionarnih načrtov. Na posvetovanju KPJ v Zagrebu v začetku maja 1941 je partija takoj postavila zahtevo, da mora vodstva odporniškega gibanja brezpogojno prevzeti KP.

V naslednjih dveh letih se je partiji kolikor toliko z lahkoto posrečilo prevzeti vodstvo odporniškega gibanja v Sloveniji in ga postopoma razplameti o revolucijo. Začetna koalicijska

ing down the Nazi timetable, was probably responsible for preventing the fall of Moscow. The final verdict of history was perhaps most eloquently suggested by an editorial which appeared in the New York Times on July 18, 1946, the day after Mihailovich's execution. Said the Times:

The fingers of history, rustling through the pages of the Second World War, may provide an ironic postscript to the scene that took place at dawn yesterday somewhere in the vicinity of Belgrade when General Drazha Mihailovich crumpled before the bullets of a Yugoslav firing squad ...

History may decide that it is not Tito — who was in safety while Mihailovich was fighting in the hills in those early days — but the executed Chetnik leader whose statue should stand in Red Square in Moscow. But Mihailovich fell yesterday in Belgrade ...

Zanimive so tudi izjave mnogih važnih oseb, ki so izdali izjave ob izidu te potrebne knjige! Navajamo le tri. In secer: "I have read and reread your letter ... with great interest, and with a certain measure of astonishment ... If, of course as now seems more than possible, our information re Mihailovich's activities were in complete, to say the least, then the whole affair changes color ... If the information contained in your work had been available to us at the time, our whole policy might and probably would, have been very different."

From a letter to David Martin by Sir Douglas Howard, wartime head, British Foreign Office Southern Department (in charge of Yugoslav affairs).

He resisted the Nazis at the time when the Soviet Union and the Communists were still collaborating with them — and his early resistance, by slow-

oblika v vodstvu ljudskofrontnega gibanja je bila taktična poteza: šlo je za formalno obliko, ki so jo pogojevale politično aktivistične začetne nujnosti. Vprašanje koalicije se je kmalu zaostrilo, kajti pojavljati so se začeli dejavniki, po katerih bi partija ne mogla odtržati absolutnega prvenstva v odporniškem revolucionarnem procesu. Zato je prišlo februarja 1943 do sestankov zaupnikov raznih skupin v Dolomitih.

Krščanski socialisti so se prostovoljno odrekli samostojnosti in organizaciji lastnih aktivistov ter priznali potrebo in pravico, da ohrani KP prvenstveno viogo. Vendar pravi danes Kocbek v svojih Odgovorih: "Najhujše je bilo dejstvo, da se je partija pri tem opravilu poslužila nasilja ... Začel je delovati tihi teror."

Drugi del zgodovinske drame, ki je nazadnje našel usodno razvezavo v angleški predaji slovenskih in drugih protikomunističnih bojevnikov Titu, se je odigral na širšem jugoslovanskem in svetovnopoličnem odru ...

Usoda vojaških protikomunističnih in odporniških gibanj v Jugoslaviji in Sloveniji je bila po teh političnih dogodkih zapечатena. Ukaz za likvidacijo je prišel z najvišjega mesta, od maršala Alexandra, posamezni zavezniški poveljniki so ga izpolnili natančno in vestno. Angleško poveljstvo na Koroskem se je poslužilo laži, da bodo vojaki prepeljani v Palmanovo v Italijo, v resnici pa se vse končalo v Kočevskem Rogu, v teharskih gozdovih, v okolici Hrastnika in Trbovelj, pod Toškim čelom, pod Lubnikom v Poljanski dolini in drugod.

Gosti in predstavniki organizacij za miso

(Z leve na desno)

G. J. Muič "60/30"; g. Jurij Shimko, MP; g. Otmar Mauser "60/30"; g. Vladimir Mauko "60/30"; ga. Mary Jennigs, I. O. D.E. in "Canadian Scene"; g. Alojzij Babič "60/30"; g. Tone Zrnc C.M., župnik pri Mariji Pomagaj; ga. P. Čekuta, ga. G. Ben, alderman; dr. Joseph Kirschbaum, Slovaški svetovni kongres in Etnična tiskovna zveza; ga. S. Haidasz; dr. A. Kuk, ga. John Diggins; g. Reuben Beats, minister za kulturo in razvedrilo ontarijske vlade; ga. F. Beavis; g. Peter Pavlin "60/30"; g. Norm Cafik, minister federalne vlade za Mnogokulturnost; prevzvišeni g. škof dr. A. Ambrožič; g. Peter Čekuta, ceremonial; ga. N. Cafik; g. Peter Marreš "60/30"; g. F. Beavis, župan Toronta; g. Blaž Potočnik "60/30"; ga. R. Beats; g. John Diggins, gen. konzul Z.D.A.; gđc. Marta Jamič "60/30"; g. Stanley Haidasz, senator; ga. J. Kirschbaum; g. G. Ben, občinski svetovalec; g. g. J. Mejač C.M., supenion Slov. misijonarjev Sv. Vincencija Pavelskega; g. C. Prezelj "60/30"; g. g. J. Kopač, župnik pri Naša Gospa s Čudodelno Svetinjo; g. J. Kvas "60/30"; g. G. Allan, pisec knjige "Days to remember" (v kateri je opisan 29. okt. ter "Miss Ljubljana Caravan", gđc. Trtnik in nekdanji župan "Ljubljana Caravan" g. Stefan Vinčec.

SPOMIN NA PROSLAVO "60-30"

Torontski župan g. Frederick Beavis je na proslavi v Hotelu Toronto podelil tri spominska darila in sicer najprej prevzvišenemu pomožnemu torontskemu škofu g. dr. Alojziju Ambrožiču ter gospodoma France-tu Paznarju in Ivanu Letniku.

Odbor "60-30" pa je povdaril zbirko novih (6) spominskih srebnikov, ki so bili kovani prav za to priliko, federalnemu ministru za mnogokulturnost g. Norman Cafiku.

ZA 60. LETNICO SLOVENSKE NEODVISNOSTI Častita in se priporoča: U.B.A. TRADING CO. LTD. 300 Dwight Avenue Toronto, Ont. (252-2246)

"Here is the tragic story of General Draja Mihailovich, the first great resistance leader of World War II in occupied Europe. Why did Winston Churchill abandon this Yugoslav patriot and foe of Hitler to the Communist partisans of Tito? And why did President Truman award the American Medal of Honor to Mihailovich secretly? These mysteries — and other mysteries which have puzzled historians for 30 years — are cleared up in David Martin's superbly documented introduction."

The Hon. Clare Boothe Luce "The extraordinary transcript of the Commission of Inquiry and David Martin's careful scholarship and use of fascinating new material, help untangle the twisted knot of wartime Yugoslavia. We see that General Mihailovich was guilty, not of collaboration, but of opposing Communism equally with Nazism."

The Hon. Laurence Silberman Former U. S. Ambassador to Yugoslavia.